

Шта је ЕУ донела Бугарској

Пише: Дејан Мирковић
среда, 31 октобар 2012 22:04

Бугарска је десетак година "испред" Србије на такозваном путу ка ЕУ интеграцијама. Софија је још 1993. године потписала Споразум о придруживању (European Union Association Agreement или уговор еквивалентан ССП-у између Србије и ЕУ од 2008.) са Европском заједницом. Године 2000. Бугарска је добила статус кандидата за ЕУ (Србија тек 2012). Године 2004. Софија почиње преговоре о чланству са ЕУ (Србија још увек нема чак ни датум за отпочињање преговора, који је очигледно условљен статусом Косова и Метохије). Коначно, 2007. године Бугарска постаје чланица ЕУ.

Шта је тих 10 година "предности" у односу на Србију донело Бугарској у економском и друштвеном смислу?

Према подацима Националне службе за запошљавање Републике Србије и Уније послодаваца, бугарски држављани у протеклим годинама масовно долазе у Србију да раде као надничари на пољима, конобари и грађевински радници. [\[1\]](#)

На пример, један од тих надничара је био и Димитар Маничев, младић од 36 година. Он је 2012. године радио на једној њиви у Мрчајевцима заједно са групом својих сународника. На питање новинара зашто се прихватио тог тешког посла ван своје земље, младић из ЕУ је одговорио: "Нема везе што смо у Европској унији, нама је исти ђаво. Код куће нема посла. И да има цене су немачке а плате бугарске. Да ми је добро, не бих долазио у Мрчајевце да вадим кромпир". [\[2\]](#)

Истовремено, иако је Бугарска већ 5 година чланица ЕУ, у Немачкој, Француској, Британији, Аустрији, Холандији, Луксембургу, Белгији, Ирској и Малти, од бугарских радника се захтева да имају радне дозволе. Дакле, за Бугаре у тим земљама не важе познате и деценијама глорификоване "четири велике слободе" ЕУ. Или, за Бугаре не важи члан 45 став 1-2 Уговора о функционисању ЕУ (други део Лисабонског уговора) у којем се наводи: "Слободно кретање радника је осигурано унутар Уније... Оно обухвата укидање сваке дискриминације, засноване на држављанству, између радника држава чланица у погледу запошљавања, награђивања и других услова рада".

Такође, уместо да након приступања ЕУ опада број сиромашних у Бугарској, дешава се

Шта је ЕУ донела Бугарској

Пише: Дејан Мирковић
среда, 31 октобар 2012 22:04

управо супротно. Тачније, у протеклих 10 година значајно расте број сиромашних грађана у Бугарској. Следећа табела то показује.

Популација испод границе сиромаштва у Бугарској пре и после ступања у ЕУ. [\[3\]](#)

Година

У процентима

2002.

13,4

2008.

21

Посебно је забрињавајући податак о паду броја становника Бугарске у протеклој деценији. Тачније, у деценији када је Бугарска добила кандидатуру за чланство у ЕУ, затим и отпочела преговоре о чланству и коначно, када је постала чланица ЕУ, изгубила је око 700.000 становника (или око 10 % укупног становништва). Наравно, страховити пад броја становника у периоду од 10 година се може објаснити и емиграцијом Бугара на Запад (где раде слабо плаћене послове, пре свега у Италији и Шпанији). Али, и негативном стопом наталитета и лошим друштвеним и економским условима након уласка Бугарске у ЕУ.

Шта је ЕУ донела Бугарској

Пише: Дејан Мирковић
среда, 31 октобар 2012 22:04

Прецизније, податак о губљењу скоро 10% становништва само у једној деценији, показују и да би стопа незапослености (која је такође скоро двоцифрена) била још веће да нема исељавања из Бугарске. Тачније, неколико стотина хиљада Бугара ради у Италији, Шпанији и другим земљама ЕУ. (Углавном се ради о грађевинским радницима и болничарима за негу старијих особа признају и извори блиски ЕУ.) [\[4\]](#)

Следећа табела показује пад броја становника у Бугарској пре и после ступања у ЕУ [\[5\]](#)

Година

У милионима

2001.

7,7

2012.

7

Такође, у тој истој, ("европској") деценији у периоду од 2001-2011, за неколико пута је порастао спољни дуг Бугарске. Године 2000. он је био приближан дугу Србије. Међутим, већ 2011. године је био већи од спољног дуга Србије.

Раст спољног дуга Бугарске пре и после ступања у ЕУ;

Шта је ЕУ донела Бугарској

Пише: Дејан Мирковић
среда, 31 октобар 2012 22:04

Година

У милијардама долара

2000.

10.4

2011.

46.8

Овакав вртоглави раст спољног дуга Бугарске (вероватно и дужничка криза у суседној Грчкој и земљама јужне Европе чланица ЕУ попут Шпаније и Италије) јесте натерала Софију да одустане од приступања еврозони 2012. године. Са друге стране, у српској политичкој и стручној јавности нема расправе на тему да ли је евро као валута добар за источну Европу и нове чланице. Или, ниједан српски министар или већински део јавности и елите и не помишља да изнесе став сличан ономе који је изнео бугарски министар финансија Симеон Ђанков:" Променили смо мишљење, као и јавност.Тренутно не видим никакву корист од усласка у еврозону". [\[6\]](#)

Шта је ЕУ донела Бугарској

Пише: Дејан Мирковић
среда, 31 октобар 2012 22:04

Такође, скоро безусловна оријентација ка тржиту ЕУ и Немачкој као главном спољнотрговинском партнеру (уместо као у ранијем периоду ка Руској Федерацији) јесте довела и до раста спољнотрговинског дефицита Бугарске. Следећа табела то показује.

Раст спољнотрговинског дефицита Бугарске у америчким доларима пре и после ступања у ЕУ;

Година

У милијардама долара

2000.

1,1

2011.

2

Такође, порастао је и бугарски буџетски дефицит у периоду 2000-2011. године. Прецизније, у том периоду буџетски дефицит је порастао за преко 15 пута.

Раст буџетског дефицита Бугарске у америчким доларима пре и после ступања у ЕУ;

Шта је ЕУ донела Бугарској

Пише: Дејан Мирковић
среда, 31 октобар 2012 22:04

Година

У доларима

2000.

70 милиона

2011.

1,1 милијарди

Да би економска ситуација била још тежа у Бугарској, након ступања у ЕУ 2007. године ова земља није добила ни обећана средства од Брисела. Оправдања за такво поступање Брисела су разна. (И мењају се из године у годину.) На пример, иако је 2007. године успешно окончала разговоре о ступању у ЕУ (једна од тема преговора о чланству је била и борба против корупције) Бугарској су већ следеће 2008. године блокирана средства у висини од 500 милиона евра. Оправдање за такав поступак је била недовољна "борба" против корупције у Бугарској. Али, како та корупција у бугарском државном апарату није била уочена од стране Брисела само годину дана раније, када је Бугарска ступила (уз велико славље и обећања) у ЕУ?

Шта је ЕУ донела Бугарској

Пише: Дејан Мирковић
среда, 31 октобар 2012 22:04

<http://www.kurir.rs/section/12>